

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SKANDINAVISK VAPENRULLA

1985-86

PUBLICERINGSPRINCIPER

1. Skandinavisk Vapenrulla – SVR – skall främst vara ett forum för registrering och offentliggörande av såväl nyantagna som hävdvunna släktvapen tillhörande personer eller släkter bosatta i eller härstammande från de nordiska länderna.

Även vapen som föres av kommun, företag, organisation eller liknande kan publiceras om det är godtagbart ur heraldisk synpunkt.

SVR syftar dessutom till att öka intresset för heraldik och heraldisk konst, stimulera till släktforskning och stärka nordisk samhörighetskänsla.

Utgivaren av SVR är en stiftelse med samma namn. Stiftelsens ändamål är att ge ut SVR och även på andra sätt stödja nordisk heraldik. Vapenpublicering sker till självkostnadspris. Eventuellt överskott vid försäljning av SVR tillfaller stiftelsen att användas i enlighet med dennas syften.

2. Publicering av ett vapen skall grundas på data meddelade i ett av utgivaren fastställt och av uppgiftslämnaren ifyllt och beedigt formulär. SVRs redaktion avgör vilka uppgifter som skall publiceras och svarar för textens utformning.

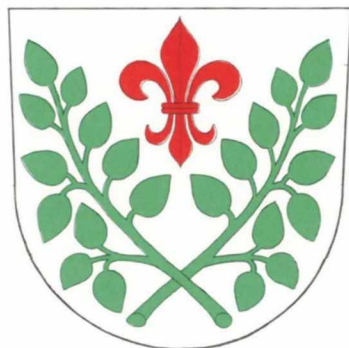
3. Utgivaren garanterar med publiceringen ingen rättsverkan i form av prioritet, exklusiv vapenrätt eller annat slag av rättsligt skydd för föregiven vapenförare. Publiceringen innebär endast ett datum för offentliggörandet av att en person, släkt eller sammanslutning enligt egen uppgift de facto för visst vapen.

4. Utgivaren svarar icke för de meddelade uppgifternas riktighet i vidare mån än vad som kan kontrolleras i tillgängliga källor. Anspråk på adelskap, ordnar eller liknande värdigheter skall kunna dokumenteras av uppgiftslämnaren. Uppenbara felaktigheter publiceras ej och i tveksamma fall tillämpas stor restriktivitet.

5. Ej heller publiceras

a) nyantaget vapen som är identiskt med eller till förväxlingsbarhet snarlikt vapen vartill annan vapenförare enligt utgivarens bedömning har bättre rätt;

b) vapen som strider mot gällande lag och förordning eller mot allmänt vedertagna heraldiska regler, såvida inte vapnet är offentliggjort tidigare och föres av gammal hävd.

BLADINS SKOLA

SVR 332/86

SKÖLD: I silver två i stammen korslagda gröna bokkvistar omslutande en höjd röd lilja.

Bladins privatskola i Malmö startades som »Förberedande Elementarskolan» år 1880 av fil. dr Axel Henrik Vitalis Lilja. Sitt nuvarande namn har skolan fått efter den rektor Wilhelm Bladin, som framgångsrikt ledde skolan under flera decennier fram till 1954. Under rektorsparet Rosemarie och Stig Eriksson, 1956–1984, utvecklades skolan starkt till att nu omfatta montessori-förskola, grundskola och gymnasium. Skolan har totalt ca 250 elever och drivs numera av en stiftelse.

Skolvapnet antogs år 1986.

ALM

SVR 333/86

SKÖLD: En svart spets belagd med en ros av guld med röd blombotten samt med ett blad av guld uppskjutande från rosen. Fält 1: ginstrykat i svart och guld. Fält 2: styckat i guld och svart.

Svart hjälmtycke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: Ett framvänt oxhuvud av guld med en röd rundel på pannan (slaktmärke).

VALSPRÅK: Nil desperandum.

Ursprungligen bondesläkt från östra Småland vars medlemmar i huvudsak var bosatta inom Handbörds och Möre härader. Äldste kände stamfadern, bonden Jon Pärsson (1733–85) i Medelhult, Kråksmåla socken, var gift med Lisa Jonsdotter och ägare av kronoskattehemmanet Leranäs. Brodern Pär var nämndeman i Medelhult och blev efter Jons död förmyndare för barnen. Kommande generationer återfinnes bl.a. i Made-sjö socken, där vapenantagarens farfar Viktor Teodor var född 1866. Han antog namnet Rosenblad och flyttade 1885 till Stockholm. Sonen Harry Theodor Konstantin Rosenblad (1898–1965) var fabriksidkare och köpman på Södermalm. Hans son vapenantagaren Roland (Rosenblad) Alm i Vällingby har tagit sitt släktnamn från moderensläkten med rötter i Uppland.

Vapnets sköldemärke alluderar på kombinationen Rosenblad-Alm och hjälmprydnadens oxhuvud syftar på smålandsböndernas boskapsskötsel och oxstallning men också på hustruns familjeföretag, som sysslade med nötkreaturslakt.

Vapnet får föras av familjemedlemmarna och efterkommande med släktnamnet.

SKANDINAVISK VAPENRULLA

ANDERSON

SVR 334/86

SKÖLD: I svart två vitsippsblommor (*Anemone nemorosa*) av silver med blombottnar av guld över en av vågskuror bildad sänkt bjälke av guld.

Svart hjälmtäcke fodrat med guld och silver och med hjälmbindel av guld, svart, silver, svart, guld och svart.

HJÄLMPRYDNAD: En uppstigande bock av guld med röd beväpning i klövarna hållande en eskulapstav av silver.

VALSPRÅK: Ne umquam dicas numquam

Förfadern Charles (Karl) Anderson utvandrade någon gång efter 1850 från Ljusne i Hälsingland till U.S.A.

Medicine doktorn John Rutherford Anderson i St. Paul, Minnesota har antagit vapnet, som får föras av hans familj och efterkommande bärande släktnamnet. Hans hustru Jane Elizabeth Haik Anderson är engagerad i invandringsfrågor och är bl.a. styrelseledamot i American-Swedish Institute.

Vapnet anspelar på familjens ursprung i Hälsingland med floden Ljusnan. Vitsippan är landskapets blomsymbol och hjälmprydnadens bock återfinnes i landskapsvapnet.

BERGROTH

SVR 335/86

SKÖLD: I guld en med rötterna uppryckt svart tallstubble svävande över ett rött treberg. Rött hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: Två örningar, dexter röd och sinister svart, vardera belagd med ett johanniterkors av silver omgivande ett rött, guldkantat frimurarekors.

Vapnet är antaget år 1975 av forskaren Tom C. Bergroth, Åbo i Finland. Det får föras även av vapenantagarens föräldrar, Einar och Carita Bergroth, och broder, Ulf Bergroth, samt av efterkommande med släktnamnet.

Släktens tidigaste kände stamfader är kapellanen i Birkala, Henrik Bergroth (1717–1783), som härstammade från Näkkilä by i Nummis kapell av Lojo socken. Han var gift med Margareta Kristina Tollet (1723–1804) tillhörande en förmodligen fransk hugenottsläkt känd i Värmland och Finland sedan senare hälften av 1600-talet. Med dessas söner, Henrik Johan och Alexander, delar sig släkten i två grenar, där prästkallet och den juridiska banan varit förhärskande.

Sköldemärket är talande, d.v.s. illustrerar släktnamnet, medan hjälmprydnadens kors syftar på vapenantagarens vetenskapliga intresse för det europeiska ordensväsendet.

Vapnet är komponerat av Gunnar Clément, men i här publicerade form tecknat av Aage Wulff 1980.

BRUUN

SVR 336/86

SKJOLD: I sølv en brun dobbeltflettet tornekrans.

Rødt hjelmklæde foret med sølv.

HJELMTEGN: En sølv harniskklædt arm holdende en brun dobbeltflettet tornekrans.

Slægten stammer fra Peder Nielssøn Boesen (d. 1649), købmand i Ålborg. Han opkaldte sin næstældste søn, ejeren af Hvilshøjgaard, Jacob Pederssøn Bruun (1645–1717) efter sin sognepræst, magister Jacob Hansen Brunov (Bruun), hvilket var en god navneskik på den tid. Forskellige sigiller blev brugt af medlemmer af slægten i den første del af 1700-tallet. Våbenet med tornekransen stammer fra virkelig justitsråd, byfoged i København Oluf Bruun (1711–1767) til Gerdrup. Premierløjtnant Christian Frederik Bruun ophøjedes i 1750 i den danske adelsstand, men døde uden afkom. Oplysningerne om slægten og våbenet er givet af Carl Frederik Bruun, Esromgaard, Danmark, der er sønnesøns sønnesøns sønnesøn til ovennævnte Oluf Bruun.

LITTERATUR: Th. Hauch-Fausbøll: Patriciske Slægter, 3. Samling, København 1915. P. Reitzel: Vaabenførende Slægter i Danmark, Bd 3, hefte 23, København 1946. Finn Andersen: Slægten Bruun, København 1986.

EKSTRÖM

SVR 337/86

SKÖLD: Av en vågskura styckad i blått, vari en eklövskrans av silver, och silver, vari ett balkvis ställt svart ankare.

Blått och svart hjälmtycke fodrat med silver och med hjälmbindel av silver, blått, silver, svart, silver och blått.

HJÄLMPRYDNAD: En ros av silver med röda foderblad mellan två uppväxande gröna ekkvistar.

VALSPRÅK: Ultra posse nemo obligatur.

Släkt härstammande från Närke. Äldste kände stamfader är guldsmeden i Arboga Sven Ekström, som uppgives vara född i Riseberga 1796, och som var gift med Ulrika Margareta Forsberg, född 1804 i grannsocknen Kråklinge.

Deras son var handlanden i Örebro Johan Henrik Ekström (1839–1880) gift med Juliana (Julie) Hedberg (1842–1921), som hade sonen Carl Ekström (1870–1930), grosshandlare i Göteborg. Denne var gift med Signe Gislow (1886–1929), som på fädernet härstammade från kyrkoherden i Åsenhöga mag. Magnus Gislow (1703–1773) och på modernet från prästsläkten Victorin från Segerstad i Västergötland. Sonen Arthur Ludvig Ekström f. 1908, advokat i Vänersborg, som är gift med Naema von Sydow f. 1912, har antagit vapnet för sig och sina söner, Håkan f. 1939, civilekonom, och Johan f. 1943 landstingssekreterare, samt deras efterkommande med släktnamnet.

BERGGREN

(från Krokstad)
SVR 338/86

SKÖLD: I blått ett treberg av guld varifrån två i kors uppväxande olivgrenar av guld med röda bär.

Blått hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: Ett uppkommande hästhuvud av guld.

VALSPRÅK: Sökande Vishet.

Vapnet är år 1956 antaget av direktören Edward Carl Berggren i Bowden, Alberta, Kanada, för sig och övriga avkomlingar till kronolänsmannen i Sörbygdens härad, Göteborgs och Bohus län, Anders Berggren (1734–1817). Krokstad är namn på en socken i ovannämnda härad.

Vapnet är talande och har till förebild ett av konstnären Carl Edward Berggren (1876–1961) gjort förslag. Symboliken anknuter till gården Solberg i Håby socken, där Anders Berggren var född – ett solbestrålat berg – och till släktnamnet Berggren – olivgrenarna. Stridshästen syftar på att Anders Berggrens fader var rusthållare. Valspråket vill påminna om att Anders Berggrens alla söner erhöLL akademisk utbildning. Mest känd av dessa blev Jacob Berggren, teologie och filosofie doktor, kyrkoherde i Skällsviks och St Annae församlingar i Östergötland och berömd orientalist.

Uppgifterna har lämnats av f d länsassessorn Martin Bratt, Göteborg, vars mor var född Berggren och som svarat för släktutredningen i Svenska släktkalendern 1984.

FINNE

SVR 339/86

SKJOLD: I rødt to avhuggne og krysslagte eikegrener hver med opptil to avhuggne kvister og et eikenøt. De siste ordnet fravente og bjelkevis, alt gull.

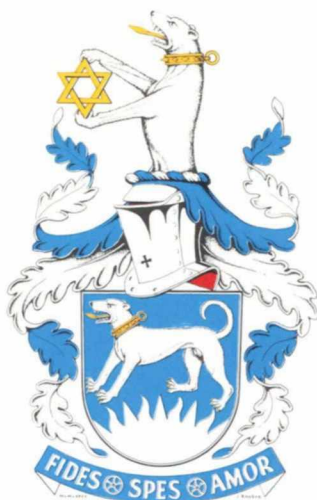
Rødt hjelmklede foret med gull.

HJELMTEGN: En opvoksende eikekvist overgående i en avhuggen gren bjelkevis, fra vilken to opvoksende eikenøtter, alt gull.

Våpnet er gjenopptatt av Henrik Carstensen Finne, Porsgrunn i Norge, og hans efterslekt, efter hans stamfar i agnatisk linje, væpneren Jarl Jønsson til Niemenpää, Vånå i Tavasteland i Finland, som førte dette våpen. Han var født c:a 1410 og gift med Elin Henriksdotter Svärd, datter av væpneren Henrik Svärd og Birgitta Clausdotter Djäkn. Hans far var Jøns Järlsson til Odensaari i Masku, gift med Karin Hansdotter van Arsten. Slekten kom opprinnelig fra traktene omkring Börje/Bålinge i Uppland i Sverige. Omkring 1530 dro slekten tilbake til Sverige for å søke lykken ved Sala Gruve, hvorfra den via Bærum Jernverk i Norge kom til Kongsberg Sølvverk på slutten av anleggsåret 1623. Mestersmed Engelbret Finne ved Kgl. Smie på Kongsberg Sølvverk hadde sønnen Andreas Frederik Finne som senere ble sorenskriver i Nedenes amt og som i 1814 ble valgt til Eidsvoldsmann, men som måtte frasi seg utnevnelsen p.g.a. sin hustrus sykdom.

KILDER: Norsk Slekthistorisk Tidsskrift bind XXII, hefte 3, bind XXIV, hefte 4, bind XXVII, hefte 4 og bind XXIX, hefte 2.

JEVNE

SVR 340/86

SKJOLD: I blått felt en Irsk Ulvehund av sølv med bevepning og halsbånd av gull, stående over en stamme av gull laget av buesnitt og flammeskur.

Blått hjelmklede foret med sølv.

HJELMTEGN: En opstigende ulvehund som holder et hexagram i gull i potene.

VALGSPRÅK: Fides. Spes. Amor.

Navnet Jevne kommer av jevn strekning, eller slette. Det er omskrevet fra Iomfnu år 1343, Iefner år 1592, Iobne 1619, Gefne 1667, senere Jøvne, og til slutt Jevne. Eldste kjente av navnet er Torkel Torkelson Iomfnu, født c:a 1375. En slektsgren kom til å slå seg ned i Hedemark, Hamar, Lilhammer, og Gjøvik hvor våpentageren stammer fra. Slekten har hovedsaklig drevet jordbruk, handel, og hotellvirksomhet. Da slekten ikke tidligere har ført noe våpen, har et slikt blitt antatt i 1985 av Skibsmekler og speditør Ole-Jørgen Hov Jevne i Ski, Norge. Våpenet kan føres av menn og kvinner som bærer navnet Jevne som slektsnavn, men kun etter godkjennelse og tillatelse av ovennevnte eller den han har bemyndiget.

KILDER: Tore Ey, Vang og Slidre, 1916.

GARDEMEISTER

SVR 341/86

SKÖLD: I blått en uppgående bildad måne i ginstammen över tre sexuddiga stjärnor ordnade två över en och därunder en stolpvis ställd pil överlagd med två korslagda pilar, allt av guld. Pilarna sammanbundna av ett rött band med ändarna arrangerade bjälkvis.

Blått hjälmtycke fodrat med guld och med hälmbindel av guld, blått, guld,rött, guld och blått.

HJÄLMPRYDNAD: En femsträngad kithara av guld.

VALSPRÅK: In spiritu et veritate

Vapnet i denna form är 1986 antaget av komministern i Göteborg, teol. lic. Christer Gardemeister, som på modernet härstammar från kaptenen vid överste Hans Fersens inf.reg:te Hans Gardemeister (d. 8/2 1682). Denne fick 31/5 1650 under Norrköpings besluts villkor Vuorentaka hemman och några lägenheter i Valto by, Sääksmäki socken i Finland och uppförde här Vuorentaka säteri.

Gardemeister var enligt traditionen en adlig släkt från Tyskland. Ett begravningsvapen, som tidigare hängt i Sääksmäki kyrka, finns på Nationalmuseet i Helsingfors. Det här publicerade vapnet är en brisy av detta vapen. Den nya hjälmprydnaden syftar på vapenantagarens musikintressen.

LITTERATUR: J. Ramsay, Frälsesläkter i Finland intill Stora ofreden, Helsingfors 1909. Hämeen historia II:1, II:2, Hämeenlinna 1957 o. 1960. Justikkala, Eino, Sääksmäen pitäjän historia, 1934. Lewenhaupt, Adam, Karl XII:s officerare, Sthlm 1921.

Våbengruppen Havelberg

Af Poul Holstein

I 1304 solgte ridderne Johann von Havelberg, Johann von Holstein og hans sønner, væbnerne Eckhard, Arnold og Heinrich, endvidere ridderen Reimar von Kruse og væbneren Heinrich von Düring deres ejendomme i Burow til nonneklostret i Verchen. Deres våbener tilhørte en våbengruppe, som hørte hjemme i fyrstedømmet Werle i den sydøstlige del af Meklenborg. Bestemmende for en våbengruppe er, at våbenerne har et ensartet udseende, at gruppen sædvanligvis kan lokaliseres til et begrænset geografisk område og at den har sin oprindelse i fælles afstamning eller vasalforhold.

Ridderen Johann von Havelberg (-1284-1318-1332?-), fyrsten af Werles råd og marskal, tilhørte en vendisk dynastislægt, som fra 1227 nævnes i de werleske kilder og hvis medlemmer benævnes som Edle Herren og storvasaller i området omkring byen Röbel. Slægten førte to sammenstillede vinger i sit våben, hvis tinkturer sandsynligvis var sort og guld, mens hjelmtæget ikke kendes. Navnet bar slægtens medlemmer uden tvivl for at understrege, at de var retmæssige efterfølgere og efterkommere af de tidligere territorialfyrster med sæde på borgen i den vigtige by Havelberg ved Havel-floden, hvorfra slægten antagelig blev fordrevet 1137/38 i et opgør med markgreve Albrecht der Bär af Nordmark (Brandenburg). Slægten flygtede til det 1227 oprettede fyrstedømme Werle, hvor den erhvervede store jordbesiddelser.

Også den tyske kolonisering af dette område, som endte o. 1163, overlevede slægten von Havelberg med få andre vendiske dynastislægter ved at afgive jord og ved at gifte sine døtre ind i de tyske slægter, som selv ved arv kom i besiddelse af store områder. Slægten havde sin storhedstid i Werle i 1200- og en del af 1300-tallet, var fyrsternes storvasaller, rådsherrer, marskaller og fogeder, men mistede derefter gradvis sin indflydelse og uddøde kort før 1500.

Ridderen Johann von Holstein (-1278-1315-), fyrsten af Werles råd, og hans sønner tilhørte en indvandret tysk uradelsslægt, som nævnes tidligst 1270 med væbneren Ludolf von Holstein, fyrsten af Werles køgemester. Slægten, som efter navnet må være udvandret fra Holstein, var dog allerede fra 1160'erne bosat i det sydøstlige Meklenborg, for ved slægtens salg af Zirzow i 1342 bekræftedes det, at godset siden den første tyske kolonisering havde været i dens eje.

Herfor taler også det delte våben, i det ene felt med en og en halv rose, i det andet felt med en vinge, som er sammensat af det nedarvede våben med tre roser og af slægten von Havelbergs to vinger. Denne slægt må Holsteinerne være blevet gift ind i før 1250.

Ridderen Reimar von Kruse (-1283-†1326/42), fyrsten af Werles råd, førte nøjagtig samme våben som slægten von Holstein. Slægten, som har navn efter Kraase ved Penzlin, forekommer første gang 1266 med ridderen Eckhard von Kruse (-1266-1283-) og er agnatisk beslægtet med Holsteinerne. De ejede i fællesskab flere godser, f.eks. 1304 Burow og 1342 Zirzow. 1337 stiftede ridderen Heinrich von Holstein (-1304-†1342), fyrsten af Werles råd og foged, et vikari i Penzlin, og her besejlede »hans fætre Joachim von Holstein og Reimar og Dietrich von Kruse, brødre« dokumentet.

Slægten von Holsteins og von Kruses oprindelige våben, tre roser, genfindes i slægten von Schwinkendorfs våben. Denne slægt, med navn efter S. ikke langt fra de ældste Holsteinske og Kruseske godser, forekommer først med en von Schwinkendorf 1379 og 1385 i Werle, for sidste års vedkommende som kautionist bl.a. med væbneren Ludolf von Kruse. 1393 forsegled væbneren Klaus von Schwinkendorf med de tre roser, da han solgte Alt-Drewitz, ikke langt fra S. Flere medlemmer kendes ikke, men våbenet og Schwinkendorfs beliggenhed antyder agnatisk beslægtning med Holsteinerne og Kruserne.

Man kan heller ikke undgå at lægge mærke til en Gerhard Witte (-1331-1350-), væbner, som 1338 vidnede i Sülten øst for Schwinkendorf med væbnerne Dietrich von Kruse (-1326-1348-) og Otto og Heinrich von Platten (-1338-). Hans segl er desværre ikke bevaret, men er han af samme slægt som væbneren Markward Witte, der 1396 vedrørende et salg til Dargun kloster forsegled med et våben, som viser de tre roser, kan dette våben måske også knyttes til våbenet Holstein og Kruse.

Væbneren Heinrich von Dürings (-1302-†1304/50) delte våben, som kendes fra sønnen, væbneren Berthold von Dürings (-1342-1360-) segl fra 1342, viste i dekster felt to fra sinister nedadrettede skråbjælker, i sinister felt en vinge, fra Havelbergernes våben (hjelmtæget og tinkturer ukendte). Hans slægt, vel udvandret fra Thüringen, nævnes tidligst i Pommern med de to brødre, ridderne Johann (-1240-†1249/54) og Berthold (-1241-1284-) von Düring. I besiddelse af store godser ejede de 1254 bl.a. Burow. Slægten delte skæbne med Havelbergerne, mægtige indtil 1300-tallets midte og uddød allerede før 1400.

SKANDINAVISK VAPENRULLA

Agnatisk beslægtet med Düringerne må slægten von Parum være, med navn efter P. ved Güstrow, som kun forekommer én gang, i 1395, da væbneren Klaus von Parum fraskrev sig retten til Blankenburg til fordel for Antonius-ordenen og forseglede med et våben lig det Düringske.

Slægten von Kamptz, der fik navn efter Kambs syd for Röbel, sad i middelalderen på Plasten og Dratow og var nabo til Holsteinerne. Slægtens våbenskjold viser i sølv felt en rød lilje, og hjelmtegnet er tre strudsfer, en sort mellem to røde. Slægtens først kendte mand er væbneren Heinrich von Kamptz (-1353-1359-), fyrsterne af Werles råd, hvis segl fra 1356 også er det ældst kendte.

Dratow havde efter slægtens udsagn i 1500 siden grundlæggelsen, dvs. siden slutningen af 1100-tallet været i dens eje. Hermed passer, at et medlem, som hos Holsteinerne og Düringerne, senest i 1200-tallets første del blev gift med en datter fra slægten von Havelberg. Deres efterkommere, som førte et delt skjold med en halv lilje i det ene felt og en vinge, von Havelbergs, i det andet felt, delte sig i seks kendte linier med hver sit navn. Det nye slægtsnavn var taget efter de lokaliteter, som yngre linier tog i besiddelse og som lå tæt ved hinanden: von Benitz, hvis først kendte mand er væbneren Johann von Benitz (-1314-), fyrsten af Werles hofembudsmand, ældste segl er fra 1345 (hjelmtegn og tinkturer ukendte), medlemmer kaldte sig o. 1339 Schnepel, uddød før 1400; von Freidorf, kendt fra 1328, ældste segl fra 1365 (hjelmtegn og tinkturer ukendte), uddød før 1400; von Plasten, kendt fra 1265 med ridderne Gemeke og Bernhard von Plasten, ældste segl fra 1362, skjold: dekster felt guld med en sort vinge og sinister felt rødt med en halv sølv lilje, hjelmtegn: syv små faner, uddød 1582 med Bernhard von Plasten til Plasten; von Rostke, navn efter Vielen-Rostock (i dag Faulenrost) og kendt fra 1275 med ridderen Heinrich von Rostke, ældste segl fra 1381, skjold: dekster felt sølv med en halv rød lilje, sinister felt blå med en sort (vel sølv) vinge, hjelmtegn: fem små røde faner vekslede med fire strudsfer, uddød o. 1720 med Caspar Christoph von Rostke til Kraase; og endelig von Roggentin, kun kendt gennem væbneren Otto von Roggentin (-1333-1347-) og hans segl fra 1342 (hjelmtegn og tinkturer ukendte).

I de bevarede kilder findes der ikke noget bevis for de indgåede ægteskaber mellem den vendiske dynast-slægt og de tre tyske kolonisationsslægter. Man kan i så henseende kun støtte sig til det vendiske og de delte tyske våbener, med en eller to vinger i skjoldet. Men disse våbener sammenholdt med adelsslægternes ældste led, navneskikken og den tidligste bebyggelse i Werle gør det muligt at opstille våbengruppen Havelberg.

Først i 1300-tallet optræder slægten von Havelberg med de tyske slægter, hvilket skyldes de manglende kilder, og de tyske slægter ses i samme tid ofte sammen. Et eksempel fra 27. november 1348 kan anføres: den dag vidnede væbnerne Joachim von Holstein, Dietrich von Kruse, Berthold von Düring og domherren Dietrich von Rostke for Johann Schnepel von Benitz, da denne skænkede renter til præsten i Zirzow til afholdelse af sjælemesser.

Typisk for disse slægter er, at de tilhørte den ældste adel og at de allerede i 1100- og 1200-årene var i besiddelse af store ejendomme og besad de højeste embeder i fyrstedømmet Werle. 1300-tallets krige og Den sorte Død knækkede mange af slægterne, og i dag lever af denne våbengruppe kun Holsteinerne, Kruserne og Kamptzerne. Og det eneste overleverede vidnesbyrd om den mægtige Havelbergsslægt er vingen i de Holsteinske og Kruseske våbener, som præsenteres på de følgende sider.

Konrad von Havelbergs
segl, 1356

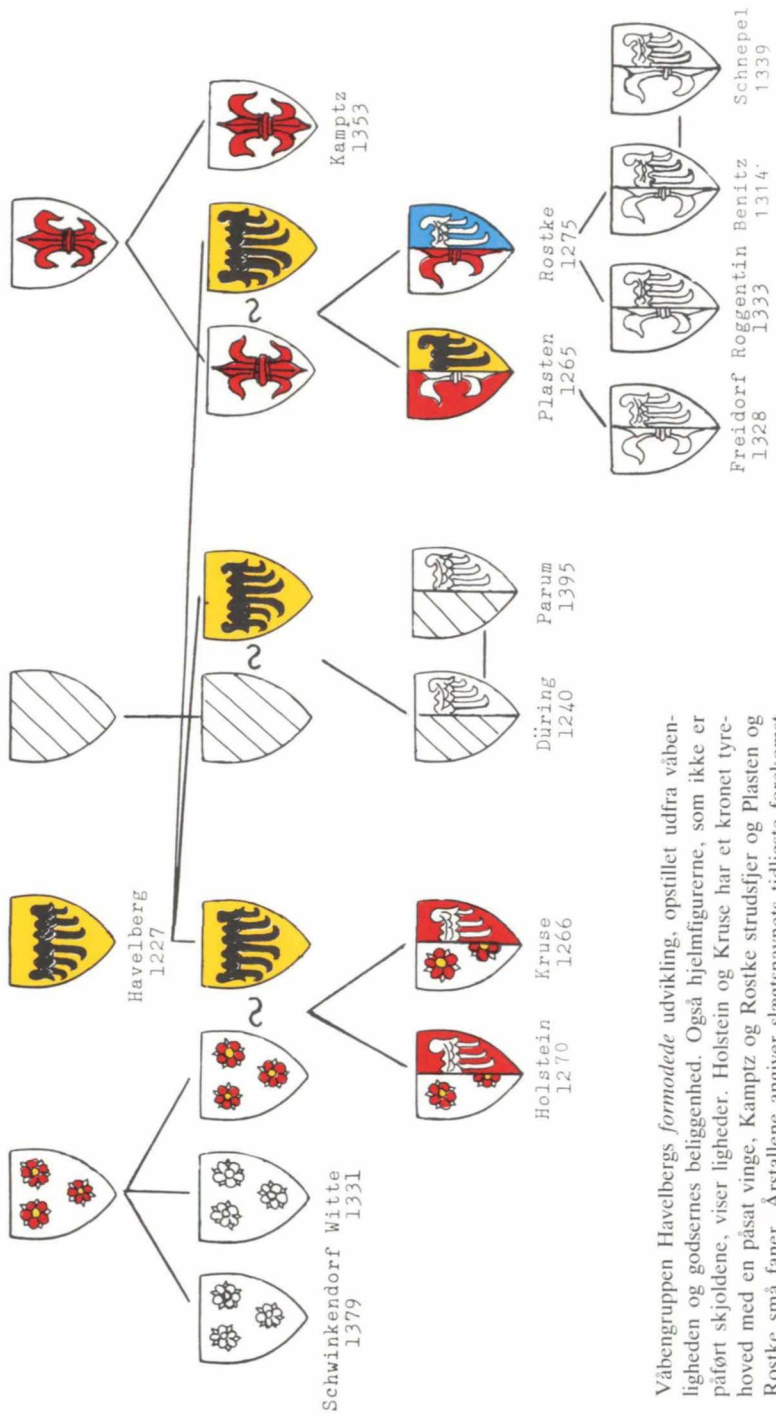

Heinrich von Holsteins
segl, 1320

Reimar von Kruses
segl, 1337

Våbengruppen Havelbergs *formodede* udvikling, opstillet ud fra våbenligheden og godsernes beliggenhed. Også hjelmsfigurerne, som ikke er påført skjoldene, viser ligheder. Holstein og Kruse har et kronet tyrehoved med en påsat vinge, Kamptz og Rostke strudsfer og Plasten og Rostke små faner. Årstallene angiver slægtsnavnets tidligste forekomst i kilderne.

von HOLSTEIN

SVR 342/86

SKJOLD: Delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen.

Hjelmtkledet rødt foret med sølv.

HJELMTEGN: Et sort tyrehoved med en guld krone, hvis horn er tværdelt flere gange af rødt og guld, mellem hornene en sølv vinge.

Slægtens delte våben kendes fra 1304 og er sammensat af to våbener, det nedarvede våben med tre roser og slægten von Havelbergs våben med de to vinger. Det oprindelige våben med de tre roser må være skabt i 1100-tallets anden halvdel. Skjoldet blev delt før 1250, da slægten på dette tidspunkt havde skilt sig ud i linierne Holstein og Kruse, som begge fører samme våben. Roserne kan være antaget som et symbol på romantisk kærlighed, høviskhed og ridderlighed; de kan også have haft en religiøs symbolik, en rose kunne stå for Maria, Guds Moder. En del af hjelmtegnet, det kronede tyrehoved, er uden tvivl en augmentation, skænket af fyrsten af Werle, som førte dette i sit våben. Vingen mellem hornene er hentet fra skjoldet og må være den ældste del af hjelmtegnet.

Slægten von Holstein hørte frem til 1700 til Meklenborgs rigeste slægter, og som besidder af Ankershagen (-1435-1743) regnedes den også til de »Schlossgesessene» slægter og tilhørte Det meklenborgske Ridderskab. To ubetitlede linier af slægten naturaliseredes 21. september 1888 hhv. 29. december s.å. som hørende til den danske adel. En linie heraf, uddød 1778, optoges 19. oktober 1711 i Det slesvig-holstenske Ridderskab. Andre linier blev ophøjet i friherre- og grevestanden (se de følgende våbener).

HOLSTEIN af FUIRENDAL

SVR 343/86

SKJOLD: Delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen.

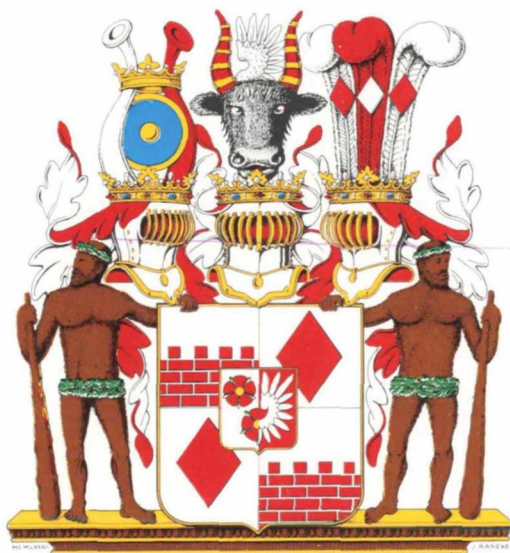
På skjoldet en friherrelig krone, hvorpå to friherrelige hjelme hver med en friherrelig krone. Hjelmklædet rødt foret med sølv.

HJELMTEGN: Dekster hjelm: en sølv vinge. Sinister hjelm: et sort tyrehoved med røde horn hvert belagt med fem guld bjælker.

Overkammerjunker, amtmand over Slesvig domkapitel Ulrich Adolph von Holstein (1664–1737), hvis fader, oberst Adam Christopher von Holstein (1631–1691) indvandrede til Danmark, ophøjedes 4. september 1700 til baron af Fuirendal og forlenedes samme dag med baroniet Fuirendal.

Skjoldet og hjelmtegnene indeholder kun stamvåbenets bestanddele og bevarer herved det enkle præg. Våbenet har heller ikke skjoldholdere, men ellers følges de friherrelige privilegiers regler om hjelm- og kroneføring. For at kunne forsyne hver af de to hjelme med et tegn, delte man det gamle hjelmtegn. Tanken var nærliggende, fordi hjelmtegnet oprindeligt blev sammensat af disse to dele, vingen og tyrehovedet.

HOLSTEIN af HOLSTEINBORG

SVR 344/86

SKJOLD: Kvadreret og belagt med hjerteskjold. Hjerteskjold: delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen. Hovedskjold: 1. og 4. felt: ved en tindeskure tværdelt i sølv over rødt i form af murværk (von Reventlow); 2. og 3. felt: i sølv en rød rude (von Schwerin).

På hovedskjoldet tre grevelige hjelme hver med en grevelig krone. Hjelmklæderne røde forede med sølv.

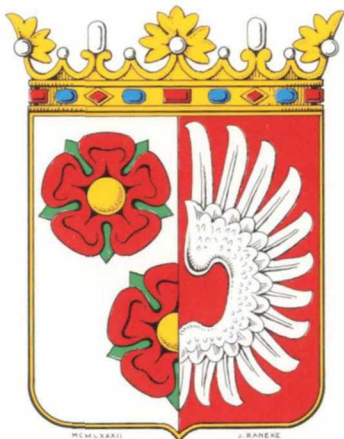
HJELMTEGN: Midterhjelm: et sort tyrehoved med røde horn hvert belagt med fem guld bjælker, mellem hornene en sølv vinge. Dekster hjelm: to vesselhorn, dekster sølv, sinister rødt (von Rantzau), gennem en guld krone, og under kronen og mellem hornene et rundt, blå skjold med guld rand og guld bukkel (von Reventlow). Sinister hjelm: tre strudsfer, sølv, rød, sølv, hver belagt med en rude af modsat tinktur (von Schwerin).

SKJOLDHOLDERE: To naturligfarvede vildmænd med køller stående på et postament.

Gehejmeråd, amtmand over Flensborg amt Ulrich Adolph von Holstein, friherre af Fuirendal ophøjedes 1. januar 1708 til greve af Holsteinborg. Våbenet er inspireret af svigerfaderen, storkansler Conrad greve Reventlows våben fra 1673: kvadreringen af skjoldet med stamvåbenet som hjerteskjold, indsættelsen af de nærmeste forfædres våbener og vildmændene går igen i begge våbener. Den Reventlowske del af våbenet henviser til hustruen, Christine Sophie komtesse Reventlow og moderen, Catharina Christine von Reventlow, og den Schwerinske del til farmoderen, Barbara von Schwerin.

Storkansler Ulrich Adolph greve Holstein af Holsteinborgs agnatiske descendens fik 6. maj 1729 rang som lensgrever og lensgrevinder, optoges 1711 og 13. april 1733 i Det slesvig-holstenske Ridderskab og opnåede 9. februar 1753 kgl. bevilling til at føre titel af greve.

Grevskabet HOLSTEINBORG

SVR 345/86

SKJOLD: Delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen.

På skjoldet en grevelig krone.

Gehejmeråd Ulrich Adolph von Holstein, friherre af Fuirendal og greve af Holsteinborg fik 1. januar 1708 lensbrev på det samme dag oprettede grevskab Holsteinborg. Grevskabet var oprettet ved en sammenlægning af Trolholm og Snedinge, slægten Trolles gamle ejendomme som U. A. von Holstein købte i 1707, og af baroniet Fuirendal. Grevskabet blev et af de mest udviklede len, og dets våben brugtes under lenshaverens udøvelse i de talrige offentlige funktioner samt i den interne, driftsmæssige administration. Disse omfattede bl.a. amtmandsfunktionen, politi-, skifte- og skatteforvaltningen, forligelsesvæsenet, og forvaltningen af patronatsrettighederne og de mange almennyttige foretagender: fattig- og skoleadministrationen, sundheds- og vejevæsenet, den 1810 oprettede sparekasse, og industrielle og landøkonomiske selskaber. Grevskabet afløstes i 1921.

von HOLSTEIN-RATHLOU

SVR 346/86

SKJOLD: To gange delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, midterste felt rødt med en sølv vinge fast på delingen mod dekster, sinister felt med en rød spids mod dekster mellem guld over sølv (von Rathlov).

På skjoldet en hjelm med en adelig krone. Hjelmlædet dekster side rødt foret med sølv, sinister side foret med guld.

HJELMTEGN: Et sort tyrehoved med røde horn hvert besat med fem guld ringe, mellem hornene en sølv vinge.

SKJOLDHOLDERE: To tilbageseende naturligfarvede løver med røde tunger og opløftede haler stående på et postament.

Major Niels Rosenkrantz von Holstein (1786–1846) fik 28. maj 1828 for sig og sin agnatiske descendens patent på at forene navnet Rathlou og de Rathlouers våben med sit eget. Hans far, gehejmekonferensråd Christian Frederik von Holstein (1758–1828) havde 1800 overtaget det 1749 oprettede stamhus Rathlousdal efter statsminister Joachim Otto Schack-Rathlou. Sønnen fulgte ved overtagelsen af stamhuset fundatsens bestemmelse om at knytte slægten von Rathlovs navn og våben til sin egen linie af slægten, der naturaliseredes 29. december 1888 som hørende til den danske adel.

Tyrens horn er ikke, som i stamvåbenet, belagt med bjælker, men derimod besat med ringe, et træk som er hentet fra hjelmtegnet i Holstein af Ledreborgs våben fra 1746. Skjoldholderne kan betragtes som et kongeligt nådestegn, afledt af løverne i Danmarks våben.

HOLSTEIN af LEDREBORG

SVR 347/86

SKJOLD: Delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, roserne med seks blade og sølv frø, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen, På skjoldet tre grevelige hjelme hver med en grevelig krone. Hjelmklederne røde forede med sølv.

HJELMTEGN: Midterhjelm: et sort tyre hoved med røde horn hvert besat med ni guld ringe, mellem hornene en sølv vinge. Dekster hjelm: en fra en brun skansekurv opvoksende sort hest med guld bidsel og guld tømmer (Vind). Sinister hjelm: mellem to blå vesselhorn hvert belagt med syv guld kugler en sølv due med en guld ring i næbbet (von Bülow).

SKJOLDHOLDERE: To fremkommende, nærmest indadseende sorte tyre med dobbelte haler liggende på et postament.

Gehejmeråd og oversekretær Johan Ludvig von Holstein (1694–1763) blev på Kong Frederik V's fødselsdag, 31. marts 1750, og øjensynlig på Kongens eget initiativ, ophøjet i grevstanden med sin agnatiske descendens. Han havde 1746 fået lensbrev på grevskabet Ledreborg, og allerede her er det grevelige våben skildret. Til trods for at han ved den lejlighed ikke var indtrådt i den grevelige stand, måtte han og hans descendens »føre saadan Skiold og Vaaben som det med sine Klenodier, Zirater, Hielme og Skildtholdere i dette Vores Patent, Investitur og Erections Brev indført er«, og han selv »kaldes Herre til Grevdommet Ledreborg«. Hver detalje i våbenet er fastsat i lensbrevet, og man aner den heraldisk og genealogisk interesserede J. L. von Holsteins medvirken. Den nøjagtige blasonering af våbenet overflødiggjorde en gentagelse i patentet fra 1750, hvor der kun er en farvelagt tegning.

Man bemærker, at rosen har seks blade og et sølv frø, hvorved våbenet differentierer sig fra de øvrige Holsteinske våbener. Tyrens horn er ikke belagt med bjælker, men besat med ringe. Denne opfattelse af hornene fik J. L. von Holstein fra en blasonering af stamvåbenet i et meklenborgsk håndskrift fra o. 1745 om slægten. Dekster hjelmtegn er hentet fra hustruen, Hedevig Vinds og sinister hjelmtegn fra moderen, Ida Frederikke Joachimine von Bülows våbener, mens skjoldholderne er inspireret af tyren i det Holsteinske hjelmtegn.

Grevskabet LEDREBORG

SVR 348/86

SKJOLD: Delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, roserne med seks blade og sølv frø, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen.

På skjoldet en grevelig krone.

Gehejmeråd og oversekretær Johan Ludvig von Holstein fik 23. marts 1746 lensbrev på det samme dag oprettede grevskab Ledreborg. Grevskabet måtte i følge lensbrevet anvende enten det våben med hjelmtegn og skjoldholdere, som også J. L. von Holstein og hans descendens kunne føre (se Holstein af Ledreborg), eller blot skjoldet med en grevekroner over. Blasoneringen af våbenet er helt gennemført i lensbrevet. Om sinister hjelm står der f. eks.: »Paa den tredie Hielm udstaaer af Cronen tvende blaae Büffel-Horn, som til antiques Evigs-Trompeter med Mundstykker at blæse udi, ere apterede, og et hvert Horn med 7 guld Kugler udziiret; Imellem disse Horn staaer en Due af Sølv med en guld Ring i Næbet, vendende sig imod den mellemste Hielm».

I sin forenklede udgave differentierer våbenet sig fra grevskabet Holsteinborgs våben ved at rosen har seks blade og et sølv frø. Våbenet kunne anvendes i de samme officielle funktioner som på Holsteinborg. Grevskabet afløstes i 1926.

von KRUSE

SVR 349/86

SKJOLD: Delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, sinister felt rødt med en sølv vinge fast på delingen.

Hjelmtædet rødt foret med sølv.

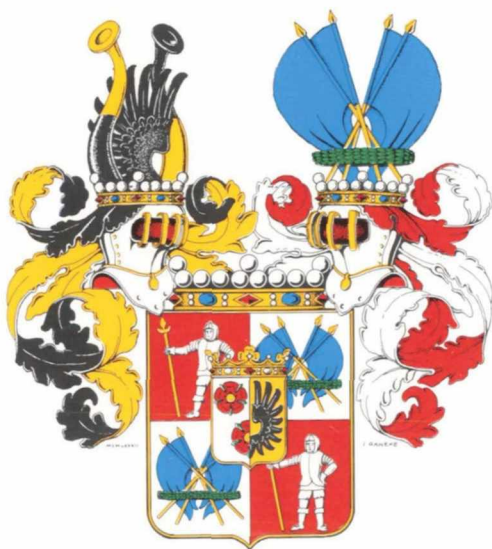
HJELMTEGN: Et sort tyrehoved med en guld krone, hvis horn er tværdelt flere gange af sort og guld, mellem hornene en sølv vinge.

Slægtens våben er kendt i bevarede segl fra 1337. I tyske blasoneringer er vingen sort, hvilket er en heraldisk forringelse, da en sort figur ikke bør placeres i et rødt felt. Det er imidlertid sandsynligt, at vingen oprindeligt var sølv. Sidenhen er sølvet på et forlæg oxyderet, så vingen er blevet opfattet som sort. Adam von Kruse lod i 1592 sit våben male i Padua, og her er vingen i skjoldet og hjelmtegnet hvid. Dette våben adskiller sig således kun fra det Holsteinske stamvåben ved en anden tinktur i hornene.

Slægten tilhørte Det meklenborgske Ridderskab, og en fra 1768 i Nassau bosat linie, uddød 1848, førte siden 1770'erne den friherrelige titel.

KRUUSE af VERCHOU

SVR 350/86

SKJOLD: Kvadreret og belagt med hjerteskjold. Hjerteskjold: delt, dekster felt sølv med øverst en og nederst en halv rød rose, den sidste fast på delingen, sinister felt guld med en sort vinge fast på delingen. På hjerteskjoldet en krone. Hovedskjold: 1. og 4. felt: i rødt en sølv harniskklædt mand holdende en guld partisan; 2. og 3. felt: i sølv fire krydslagte blå faner med guld stænger gennem en grøn laurbærkrans.

På hovedskjoldet en friherreleg krone mellem to hjelme hver med en friherreleg krone. Dekster hjelmlæde sort foret med guld, sinister hjelmlæde rødt foret med sølv.

HJELMTEGN: Dekster hjelm: mellem to vesselhorn, dekster tværdelt af guld og sort, sinister tværdelt af sort og guld, en sort vinge. Sinister hjelm: fire krydslagte blå faner med guld stænger gennem en grøn laurbærkrans.

Generalmajor Hans Abraham von Kruse (1626–1688), som 1648 havde fulgt Dronning Maria Eleonore på hendes tilbagerejse til Sverige, blev 1664 naturaliseret som svensk adelsmand og 14. november 1679 ophøjet til friherre, hvorefter slægten introduceredes 1680 på Det svenske Ridderhus under nr. 76 med navnet Kruuse af Verchou. Verchou henviser til stamgodset Varchow i Meklenborg, hvor han var født og som slægten efterfølgende havde ejet siden 1326.

Ovenstående blasonering følger friherrebrevet. I dette brev afviger våbengengivelsen fra blasoneringen, idet dekster hjelmtegn gengives som et brunt tyrehoved, hvis røde vesselhorn hvert er besat udenpå med tre sølv kløverblade med guld stængler rundt om hornene, hvorimellem en sort vinge. Vingen viser, at den sorte farve allerede var kendt i 1600-tallet. Ved udstedelsen af friherrebrevet beholdt man den sorte vinge, men ændrede feltet fra rødt til guld. Den harniskklædte kriger og de fire faner gennem en laurbærkrans hentyder til H. A. von Kruses militære karriere.

LAURSEN

SVR 351/86

SKJOLD: Tværdelt ved sænket tindeskure, to hele og to halve, i sølv, hvori en rød tregre-net forkjern, og i rødt.

Rødt hjelmklæde foret med sølv.

HJELMTEGN: To vesselhorn tværdelt i sølv/rødt og rødt/sølv.

Slægten Laursen stammer fra Dommerby i Fjends herred, Jylland. Fra første nævnte af slægten, gårdmand Peder Nielsen (1646–1716) til Westergaard, nedstammer tre linjer henholdsvis Laursen, Lykke-Laursen og Bek-Laursen. Vaabenet er antaget i 1981 for seg og efterkommere af Flemming (Bek-)Laursen, Kærholm, Haubro, Aars i Danmark, der nedstammer i niende generation fra ovennævnte Peder Nielsen.

LÖFSTRÖM

SVR 352/86

SKÖLD: Genom sparrsnitt tre gånger delad i silver och grönt.

Grönt hjälmfack fodrat med silver.

HJÄLMPRYDNAD: Ett grönt björklöv uppväxande från en av vågskuror bildad bjälke av silver.

VALSPRÅK: Ad utrumque

Släktens äldste kände förfader är rådmannen i Malmö Börje Larsson (Hvass) d. 1686. Vapnets ovala sköldform återgår på ett bevarat bokstavssigill för dennes yngre son, född år 1670 i Trelleborg, från vilken alla nu levande släktmedlemmar härstammar. Vapnets tinkturer utgör den av anmälnaren antagna hjälmprydnadens naturliga färger och är samtidigt ytterligare en brisy av äldre danska Hvas(s)-vapen (två sparrar och tinkturer blått/silver). Vapenförarna använder individuella hjälmprydnader. Anmälnaren och efterkommande huvudmän bär den här återgivna. Släktnamnet härrör enligt traditionen från Lövstabruk i Uppland.

Vapnet har förts i släkten sedan 1974, och rätt till detsamma har alla, som i första led samt i senare led på mansidan härstammar från vapenansökningsfarfar, kamreren Ivar Bernhard Löfström i Gävle d. 1921, liksom ingifta kvinnliga släktmedlemmar.

Vapnet anmäls av direktören Gunnar Löfström, Linköping.

LITTERATUR: Carlquist, G., Lunds stifts herdaminne II:2 (1948), s. 252 och där nämnda källhänvisningar. Sjöström, C., Skånska nationen 1682–1832 (1897), s. 44.

SKANDINAVISK VAPENRULLA

OLSSON (HOFF)

SVR 353/86

SKÖLD: I guld en uppväxande humleranka med två blad samt med tre kottar i ginstammen.

Grönt hjälmfack fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: Mellan två gröna oxhorn ett uppkommande hästhuvud av guld med svart grimma och tygel.

VALSPRÅK: Friskt vågat – hälften vunnet

Vapnet har 1986 antagits av lantbrukaren Rolf Olsson, Ahletorp, Klagstorp, för sig och sina efterkommande med släktnamnet.

Släktmedlemmar har under generationer varit jordbrukare i sydöstra Skåne. Äldste kände stamfader är bonden Ola Olsson Hoff i byn Öneköp, Långaröds socken av Färs härad. Hans son August Olsson, som skrev sig till gården Vallingsdal i Vallarum, är vapnantagarens farfar.

OLSSON

(från Marstrand)

SVR 354/86

SKÖLD: I rött tre stolpvis två över en ställda plåtsaxar av guld.

Rött hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: En kalk av guld mellan två röda horn.

Vapnet är 1986 antaget av guldsmeden Tomas B. Olsson i Göteborg för sig, efterkommande och släktingar med namnet Olsson. Släkten, som härstammar från Marstrand, har i flera generationer utövat plåt- och kopparlagaryrket. Sköldens plåtsaxar symboliserar denna arbetsinriktning, medan hjälmprydnadens kalk anknyter till vapenantagarens yrke. S:t Eligius, guldsmedernas skyddspatron, bär som sitt attribut en kalk eller pokal.

OXELCRANTZ

SVR 355/86

SKÖLD: I rött en av blixtsnitt bildad störtad spets belagd med en röd dubbelsidig (tors-) hammare.

Rött hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: En oxelbladskrans av guld framför två röda spjut.

Släkten härstammar från Torsås i Småland och äldste kände stamfadern är karbinjären Peter Christophersson Glad, född 1.5.1791. Följande släktled har varit soldater och hantverkare. Initiativtagare till släktvapnet är ingenjör Erik Oxelcrantz, Kristianstad, vars fader var elingenjör. Vapnets blixtsnitt syftar härpå, liksom på familjens ursprungsort Torsås genom Tors hammare. Hjälmprydnadens krans syftar på släktnamnet. Rätt att föra vapnet har vapenantagarens hustru Hilikka (f. Ojala Moisejeff) och barnen Heikki, Wanja och Iwan samt efterkommande med namnet Oxelcrantz.

TIBELL

SVR 356/86

SKÖLD: Av ett kors av silver kvadrerat i fält, vardera tre gånger schackrutat i svart och silver. Korset överlagt med en röd genomgående styckruta belagd med ett kughjul av silver.

Svart och rött hjälmtäcke fodrat med silver och med hjälmbindel av silver, svart, silver, rött, silver och svart.

HJÄLMPRYDNAD: En eskulapstav av silver mellan två vingar, dexter röd och sinister svart.

Uppländsk släkt med namn avlett ur (Skogs-)Tibble i Hagunda härad. Den förste med namnet är Johannes Petri Tibelius (1635–1694) kyrkoherde i Sigtuna. Hans fader, som var kyrkoherde i Tibble och Ålands församlingar, var son till Petrus Tomae Cassio-pæus (1592–1640) prost över Seminghundra härad. Johannes Petri Tibelius' sonson, Gustaf Vilhelm Tibell, blev adlad 1805 och friherre af Tibell 1827. Med dennes son slöts den adliga och friherrliga grenen 1842. Den borgerliga grenen är känd först genom Anders Tibell (1751–1849), vars sonsons dotterson Curt Tibell (1907–1976), ingenjör och officer vid K 1, upptog sin moders släktnamn. Dennes son, Magnus Tibell, Bromma, flygare och ingenjör, antog år 1985 vapnet, som även får föras av hans hustru överläkaren Eva Tibell (f. Marell), deras söner och efterkommande med släktnamnet. Vapnet är en differentiering av den utdöda adliga grenens vapen.

TIGER

SVR 357/86

SKÖLD: I rött en upprest naturfärgad tiger mellan två i bjälke ställda ringar av guld.

Rött hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: En uppstigande tiger såsom i skölden hållande ett svärd av silver.

Uppländsk soldat- och bondesläkt vars hittills tidigaste kände stamfader var bonden Mats Ersson, född 1701 i Morkarla socken i Olands härad. Dennes sons sons son, sedermera corporalen Eric Nilsson, född 1810, blev soldat vid Olands Companie, Upplands Kongl Regemente år 1832 och tilldelades därvid namnet Tiger (efter sin rote-företrädare Mats Tiger, död 1831). Eric gifte sig med Sara Elisabeth Olsdotter och blev fader till sju barn, däribland Carl Fredrik Tiger, född 1853 i Films socken, sedermera förman vid Österby Bruk därstädes. Dennes sonson Lars Tiger, Stockholm, antog 1986 vapnet för sig och sin bror Bo Tiger, Täby, samt efterkommande med släktnamnet.

Vapnet är talande d.v.s. illustrerar släktnamnet. Ringarna i skölden minner om släktens anknytning till Österby Bruk (oo=brukets stämpel) Olands härad och svärdet i hjälmprydnanden om den förste namnbäarens yrke.

SWARTLING

SVR 358/86

SKÖLD: I silver en svart sparre omsatt med tre svarta järnmärken under en svart gin-stam vari tre femuddiga stjärnor av silver.

Svart hjälmtäcke fodrat med silver.

HJÄLMPRYDNAD: Tre svarta strutsplymer.

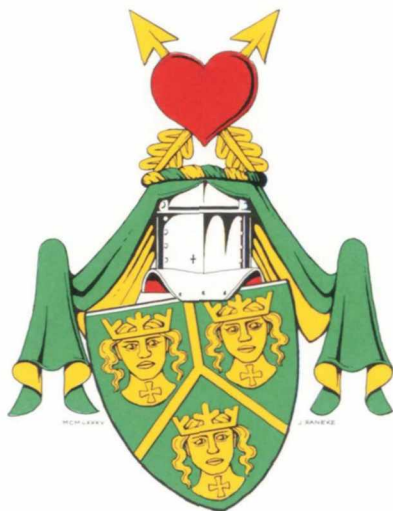
Släkten har tagit sitt namn efter Svartebo i Hällestads socken och bergslag i Östergötland. De äldsta generationerna var hammarsmeder under 1600- och 1700-talen vid olika bruk i Östergötland och Södermanland. Gemensam stammoder är Ingrid Jonsdotter (1632–1697), vars sex söner i hennes två äktenskap antog namnet Swartling under 1600-talet. Initiativtagare till vapnet är Fred Swartling, Texas, USA.

Av släktens mera bemärkta personer kan nämnas serafimerriddaren Herr Frans Johan Axel Swartling (1840–1918), kammарherren Nils Fredrik Swartling (1884–1949), generaldirektören Erik Swartling (1900–1984) och advokaten Carl Swartling (1908–1978).

Släktföreningen Swartling bildades 1985 och för vapnet utan hjälm och hjälmprydnad som föreningsemlen.

LITTERATUR: Svenska Slätkkalendern 1976, R.de Robelin, Släkten Swartling (manuskript 1986).

WENNERHOLM

SVR 359/86

SKÖLD: I grönt ett störtat smalt gaffelkors, åtföljt av tre krönte manshuvuden vardera med ett halssmycke i form av ett mantuanskt kors, allt av guld.

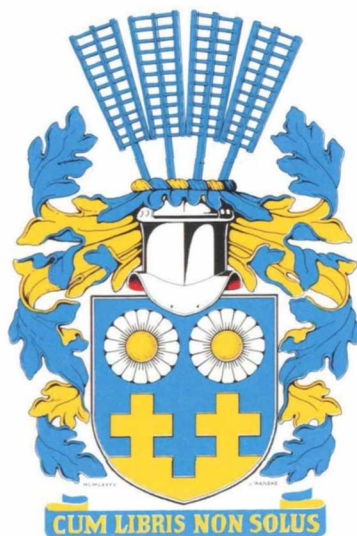
Grönt hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: Två korslagda pilar av guld belagda med ett rött hjärta.

Släkt från Varend vars äldste kände stamfader är Gudmund Gudmundsson (ca 1570-t.–1654) slottsskrivare på Kronoberg åren 1603–1613 samt därefter befallningsman på Kalmar slott 1613–1617. Hans sigill visar fram till 1607 en sköld med två i kors ställda pilar belagda med ett hjärta, men efter detta år har han tre i kors ställda korsstavar. Orsaken till vapenbytet är ej känd. Detta senare vapen fördes av Peter Erikssons ätt i Varend, den s.k. tre korsätten, känd sedan mitten av 1300-talet (Svenska Medeltidsvapen sid. 580). Han var gift med en dotter till borgmästaren Håkan Jönsson i Växjö. Gudmunds sons son var ryttaren Johan Gudmundsson Lång (1704–1783) på Långstorp i Östbo härad. Dennes sons son var snickarmästaren Johan Wennerholm (1813–1882) i Växjö, som byggde den s.k. Wennerholmska gården, i vilken tre generationer Wennerholmar vuxit upp. Hans sons son, ingenjören Owe Wennerholm i Fjärås, är initiativtagare till släktvapnet.

De tre huvudena syftar på dem som förekommer i en nyligen återfunnen sigillstamp en gång tillhörig Erik Pettersson kallad Carse. Denne är sannolikt Tre-korsättens stamfader i Varend. Vapnet skall också ses som ett uttryck för den heliga Treenigheten. Hjälmprydnaden återgår på Gudmund Gudmundssons ursprungliga sigill, innan han 1607 övergick till en variant av Tre-korsvapnet.

ZETTERBERG

SVR 360/86

SKÖLD: I blått två prästkrageblommor (*Chrysanthemum leucantemum*) av silver med blombottnar av guld över en stam av guld bildad genom en korsskura med två uppåstående kors.

Blått hjälmtäcke fodrat med guld.

HJÄLMPRYDNAD: Fyra uppskjutande blå kvarnvingar.

Släkt från Uppland vars äldste kände stamfader är mjölnaren Knut Pedersson i Björklinge socken i Norunda härad (d. 1660). Hans sonson Gabriel, f. 1696, var inspektor och antog namnet Zetterberg. Vapenantagare är ingenjören Åke Gunnar Zetterberg i Linköping, son till kontraktprosten Johan Gunnar Zetterberg (1879–1957). Rätt att föra vapnet har efterkommande bärande släktnamnet.

REGISTER SVR 1985-86

Vapen	Reg.nr	Utfört av
ALM	333	J Raneke
ANDERSON	334	J Raneke
BERGGREN (från Krokstad)	338	J Raneke
BERGROTH	335	Aage Wulff
BLADINS SKOLA	332	C Bökwall
BRUUN	336	J Raneke
EKSTRÖM	337	J Raneke
FINNE	339	J Raneke
GARDEMEISTER	341	J Raneke
HOLSTEIN-KRUSE-gruppen	342-350	J Raneke
JEVNE	340	J Raneke
LAURSEN	351	T Flensmarck
LÖFSTRÖM	352	J Raneke
OLSSON (HOFF)	353	J Raneke
OLSSON (från Marstrand)	354	J Raneke
OXELCRANTZ	355	J Raneke
SWARTLING	358	J Raneke
TIBELL	356	J Raneke
TIGER	357	J Raneke
WENNERHOLM	359	J Raneke
ZETTERRBERG	360	J Raneke

Redaktion

CHRISTER BÖKWALL
TOR FLENSMARCK
JAN RANEKE

Utgivare

STIFTELSEN SKANDINAVISK VAPENRULLA
FALSTERBO